
Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 0.	1
Κεφάλαιο 1. Επιχειρηματική Ευφυΐα	5
1.1. Εισαγωγή, Ιστορική Εξέλιξη, Βασικές Έννοιες & Ορισμοί	5
1.1.1. Τάσεις της Επιχειρηματικής Ευφυΐας	14
1.2. Επιχειρηματική Ευφυΐα και Επιχειρήσεις	17
1.2.1. Προοπτικές Επιχειρηματικής Ευφυΐας στις Επιχειρησιακές Διαδικασίες	18
1.2.2. Στόχοι της Επιχειρηματικής Ευφυΐας και Δείκτες Επιδόσεων	20
1.3. Λήψη Έγκαιρων και Αποτελεσματικών Αποφάσεων	21
1.4. Μοντελοποίηση στην Επιχειρηματική Ευφυΐα	23
1.4.1. Επιστημονικές Μέθοδοι και Μαθηματικά Μοντέλα	23
1.5. Επιχειρηματική Ευφυΐα και Αναλυτική	24
1.6. Ανάπτυξη Επιχειρηματικής Ευφυΐας	25
1.6.1. Συστατικά Επιχειρηματικής Ευφυΐας	25
1.6.2. Απαιτήσεις για Επιχειρηματική Ευφυΐα	28
1.6.3. Κύκλος Ανάλυσης Επιχειρηματικής Ευφυΐας	33
1.6.4. Παράγοντες Ανάπτυξης Επιχειρηματικής Ευφυΐας	35
1.7. Δεοντολογία και Επιχειρηματική Ευφυΐα	35
Κεφάλαιο 2. Επιχειρηματική Αναλυτική	37
2.1. Εισαγωγή, Βασικές Έννοιες & Ορισμοί – Ιστορική Εξέλιξη	37
2.2. Πλαίσιο Επιχειρηματικής Αναλυτικής	43
2.3. Μοντέλο Επιχειρηματικής Αναλυτικής	46
2.3.1. Επιχειρηματική Αναλυτική στο Στρατηγικό Επίπεδο	47
2.3.2. Επιχειρηματική Αναλυτική στο Λειτουργικό Επίπεδο	49
2.4. Περιγραφική, Προγνωστική και Καθοδηγητική Αναλυτική (Descriptive, Predictive and Prescriptive Analytics)	53
Κεφάλαιο 3. Επιστήμη των Δεδομένων και Αναλυτική Μεγάλων Δεδομένων	55
3.1. Εισαγωγή, Βασικές Έννοιες & Ορισμοί – Ιστορική Εξέλιξη	55
3.2. Ανάλυση Δεδομένων και Λήψη Αποφάσεων	61
3.3. Μεγάλα Δεδομένα και Επιχειρήσεις	62

3.4. Κύκλος Ζωής Αναλυτικής Δεδομένων.....	64
3.5. Τεχνολογίες Αναλυτικής Μεγάλων Δεδομένων.....	66
3.5.1. Hadoop	66
3.5.2. Αρχιτεκτονική Hadoop	71
3.5.3. Hadoop Distributed File System	73
3.5.4. MapReduce.....	76
3.5.5. Yarn	78
3.5.6. Οικοσύστημα Hadoop	80
3.5.7. Εργαλεία Αναλυτικής Μεγάλων Δεδομένων	81
3.5.8. Υπολογιστικό Νέφος (Cloud) και Μεγάλα Δεδομένα	84
3.6. Ανθρώπινο Κεφάλαιο	89
Κεφάλαιο 4. Αποφάσεις	91
4.1. Λήψη Αποφάσεων.....	91
4.2. Κατηγορίες Αποφάσεων	93
4.3. Καλές και Ικανοποιητικές Αποφάσεις.....	98
4.4. Αποφασίζοντες	99
4.5. Διαδικασία Λήψης Αποφάσεων	103
4.6. Επιχειρηματική Αναλυτική και Λήψη Αποφάσεων	112
4.7. Λήψη Αποφάσεων υπό Κίνδυνο και Αβεβαιότητα.....	114
4.7.1. Λήψη Αποφάσεων υπό Κίνδυνο	117
4.7.2. Μέθοδοι Λήψης Αποφάσεων υπό Αβεβαιότητα	133
4.8. Πολυκριτήρια Ανάλυση Αποφάσεων	138
4.8.1. Ιστορικό και Βασικές Έννοιες.....	138
4.8.2. Βασικές Έννοιες.....	139
4.8.3. Μοντελοποίηση Προτιμήσεων.....	140
4.8.4. Μεθοδολογία Μοντελοποίησης Πολυκριτήριας Ανάλυσης Αποφάσεων	143
4.8.5. Ταξινομήσεις Πολυκριτήριων Μεθόδων & Θεωρητικά Ρεύματα	149
Κεφάλαιο 5. Μέθοδοι, Μοντέλα & Τεχνικές Επιχειρηματικής Ευφυΐας και Αναλυτικής: Περιγραφική Αναλυτική.....	159
5.1. Γενικά.....	159
5.2. Αποθήκες Δεδομένων	159
5.2.1. Επιχειρηματική Ευφυΐα και Αποθήκες Δεδομένων	160
5.2.2. Χαρακτηριστικά και Δομή Αποθηκών Δεδομένων	163
5.2.3. Αρχιτεκτονικές Αποθηκών Δεδομένων	167
5.2.4. Θεματικά Υποσύνολα Δεδομένων (Data Marts)	174

5.2.5. Μετα-δεδομένα (Metadata)	175
5.2.6. Κατηγορίες και Λειτουργία Αποθηκών Δεδομένων	178
5.2.7. Ανάπτυξη Αποθηκών Δεδομένων	179
5.3. Συστήματα Άμεσης Αναλυτικής Επεξεργασίας (On Line Analytical Processing - OLAP) ...	185
5.3.1. Βασικές Έννοιες.....	188
5.3.2. Χαρακτηριστικά OLAP	192
5.3.3. Αποθήκευση και Επεξεργασία Δεδομένων στα Συστήματα OLAP.....	195
5.3.4. Κριτήρια Επιτυχημένης Υλοποίησης OLAP Συστημάτων.....	196
5.3.5. Συνεργασία Αποθηκών Δεδομένων και Συστημάτων OLAP	197
5.3.6. Εικονικοποίηση Δεδομένων (Data Virtualization).....	198
5.3.7. OLAP και Εξόρυξη Δεδομένων (OLAP Data Mining).....	200
5.3.8. Συστήματα Υποστήριξης Αποφάσεων - Αποθήκες Δεδομένων - Συστήματα OLAP..	207
5.3.9. Αποθήκευση Δεδομένων και Ευφυείς Πράκτορες(Data Warehouses & Intelligent Agents).....	210
5.4. Επιχειρηματικές Αναφορές.....	213
5.5. Διαχείριση Επιχειρηματικών Αποδόσεων (Business Performance Management – BPM)...	217
5.6. Μέτρηση Απόδοσης (Performance Measurement)	220
5.7. Ισορροπημένη Κάρτα Επιδόσεων ή Στοχοθεσίας (Balanced Scorecard - BSC)	221

Κεφάλαιο 6. Μέθοδοι, Μοντέλα & Τεχνικές Επιχειρηματικής Ευφυΐας και Αναλυτικής: Προγνωστική Αναλυτική 231

6.1. Δεδομένα, Πληροφορία & Γνώση.....	232
6.2. Πληροφορία	239
6.2.1. Αξία - Σημαντικότητα Πληροφορίας	239
6.2.2. Προβλήματα Πληροφόρησης.....	239
6.2.3. Θεωρία της Πληροφορίας	240
6.2.4. Πληροφορία και Λήψη Αποφάσεων	241
6.3. Είδη και Κλίμακες Μέτρησης Δεδομένων	243
6.3.1. Κατηγορικές – Ποιότικες Μεταβλητές (Categorical Variables)	247
6.3.2. Αριθμητικά - Ποσοτικά Χαρακτηριστικά (Numeric Attributes)	250
6.3.3. Δεδομένα Κειμένου (Text Data)	253
6.3.4. Δεδομένα Χρονοσειρών (Time-Series Data)	254
6.3.5. Διακριτές Ακολουθίες και Συμβολοσειρές (Discrete Sequences and Strings)	254
6.3.6. Χωρικά Δεδομένα (Spatial Data)	255
6.3.7. Δεδομένα Γράφων και Δικτύων (Network and Graph Data).....	255
6.4. Μετατροπές Δεδομένων	256
6.5. Βασικά Θέματα Στατιστικής	262

6.6. Οπτικοποίηση Δεδομένων (Data Visualization)	272
6.7. Μέτρα Ομοιότητας και Ανομοιότητας (Similarity and Dissimilarity)	282
6.7.1. Πίνακες και Δεδομένα	283
6.7.2. Μέτρα για Αριθμητικά Δεδομένα	285
6.7.3. Μέτρα για Ονομαστικά ή Κατηγορικά Δεδομένα	288
6.7.4. Μέτρα Δυαδικών Δεδομένων	294
6.7.5. Μέτρα Μεικτών Τύπων Δεδομένων	296
6.7.6. Μέτρα Χρονοσειρών	299
6.7.7. Μέτρα Βασιζόμενα σε Πιθανοτικά Μοντέλα	300
6.7.8. Μέτρα Ομοιότητας και Διαφορετικότητας Μεταξύ Συστάδων	301
6.7.9. Ομοιότητα και Ανομοιότητα Μεταξύ Μεταβλητών	303
6.8. Αναπαράσταση Γνώσης	306
6.8.1. Σημασιολογικά Δίκτυα (Semantic Networks)	307
6.8.2. Πλαίσια (Frames)	309
6.8.3. Κανόνες Παραγωγής (Production Rules)	310
6.8.4. Λογική (Formal Logic)	313
6.8.5. Αντικείμενο - Ιδιότητα - Τιμή (Object-Attributes-Value)	313
6.8.6. Σενάρια (Scripts)	314
6.8.7. Μη Αθροιστική Συλλογιστική (Non Monotonic Reasoning)	314
6.8.8. Γραφήματα και Κατευθυνόμενα Γραφήματα (Graphs and Directed Graphs)	314
6.8.9. Δένδρα (Trees)	316
6.8.10. Δίκτυα (Networks)	316
6.8.11. Συλλογιστική υπό Αβεβαιότητα	316
6.8.12. Πολλαπλή Αναπαράσταση	317
6.9. Εξόρυξη Γνώσης από Δεδομένα	318

Κεφάλαιο 7. Μέθοδοι, Μοντέλα & Τεχνικές Επιχειρηματικής Ευφυΐας και Αναλυτικής: Καθοδηγητική Αναλυτική..... 319

7.1. Καθοδηγητική Αναλυτική	319
7.2. Μοντέλα και Μοντελοποίηση για Λήψη Αποφάσεων	320
7.2.1. Μοντέλα	321
7.2.2. Κατηγορίες Μοντέλων	322
7.2.3. Μοντελοποίηση	323
7.2.4. Διαδικασίες Μοντελοποίησης	327
7.3. Επιχειρησιακή Έρευνα, Βελτιστοποίηση και Μαθηματικός Προγραμματισμός	331
7.3.1. Μοντέλα Γραμμικού Προγραμματισμού	333
7.3.2. Μη Γραμμικός Προγραμματισμός (Nonlinear Programming)	337

7.4. Βελτιστοποίηση & Μέθοδοι Πολυκριτήριας Ανάλυσης Αποφάσεων	349
7.4.1. Αναλυτική Ιεραρχική Διαδικασία (AHP)	351
7.4.2. Οικογένεια Μεθόδων ELECTRE	354
7.4.3. Οικογένεια Μεθόδων PROMETHEE	363
7.4.4. Οικογένεια Μεθόδων UTA	368
7.4.5. Μέθοδος TOPSIS.....	377
7.5. Προσομοίωση (Simulation)	379
7.6. Διαχείριση Γνώσης & Έμπειρα Συστήματα	385
7.7. Συστήματα Υποστήριξης Αποφάσεων	399
7.8. Ευφυή Συστήματα Υποστήριξης Αποφάσεων	403
7.9. Συστήματα Συστάσεων	413

Κεφάλαιο 8. Μηχανική Μάθηση και Εξόρυξη Δεδομένων 423

8.1. Εισαγωγή, Βασικές Έννοιες & Ορισμοί - Ιστορική Εξέλιξη	423
8.2. Μηχανική Μάθηση (Machine Learning).....	424
8.3. Εξόρυξης Δεδομένων (Data Mining)	431
8.4. Διαδικασία Ανακάλυψης Γνώσης και Εξόρυξη Δεδομένων	438
8.5. Δεδομένα για Εξόρυξη	448
8.6. Προ-επεξεργασία Δεδομένων	449
8.6.1. Καθαρισμός Δεδομένων (Data Cleaning).....	451
8.6.2. Ολοκλήρωση Δεδομένων (Data Integration)	460
8.6.3. Μείωση Δεδομένων/Διαστάσεων (Data Reduction).....	466
8.6.4. Μετασχηματισμοί & Διακριτοποίηση Δεδομένων.....	478
8.7. Ποιοτική Εκτίμηση	485
8.8. WEKA: Πλατφόρμα Λογισμικού Μηχανικής Μάθησης & Εξόρυξης Δεδομένων.....	485
8.8.1. Explorer	488
8.8.2. Experimenter	510
8.8.3. Knowledge Flow	514

Κεφάλαιο 9. Κατηγοριοποίηση Ταξινόμηση (Classification) 519

9.1. Αλγόριθμοι Κατηγοριοποίησης	519
9.1.1. Παλινδρόμηση (Regression)	521
9.1.2. Δένδρα Απόφασης (Decision Tree).....	530
9.1.3. Νευρωνικά Δίκτυα (Artificial Neural Networks - ANN).....	556
9.1.4. Κατηγοριοποίηση Βασισμένη στους Κανόνες (Rule-Based Classification)	567
9.1.5. Μπαϋσιανή Κατηγοριοποίηση	572
9.1.6. Μηχανές Διανυσμάτων Υποστήριξης	582

9.1.7. Αλγόριθμοι Πλησιέστερου Γείτονα (Nearest-Neighbor)	592
9.2. Γραμμική Διαχωριστική ή Διακριτική Ανάλυση (Linear Discriminant Analysis – LDA) ...	599
9.2.1. Παραδείγματα Εφαρμογής της LDA με χρήση της Πλατφόρμας Weka.....	603
9.3. Κατηγοριοποίηση με Συλλογές/Ομάδες Ταξινομητών (Ensemble Methods)	609
9.3.1. Σακούλιασμα (Bagging - <u>Bootstrap Aggregating</u>)	611
9.3.2. Αλγόριθμοι Ενίσχυσης (Boosting) και AdaBoost	612
9.3.3. Τυχαία Δάση (Random Forests)	614
9.4. Κατηγοριοποίηση με ημι-Επίβλεψη	615
9.4.1. Αλγόριθμοι Κατηγοριοποίησης με ημι-Επίβλεψη	617
9.5. Μέτρηση της Ακρίβειας Κατηγοριοποίησης	618
9.5.1. Μετρικές για την Αξιολόγηση της Απόδοσης Ταξινομητών	619
9.5.2. Μέθοδος Holdout	639
9.5.3. Τυχαία Υποδειγματοληψία (Random Subsampling)	640
9.5.4. Διασταυρωμένη Επικύρωση (Cross-Validation)	641
9.5.5. Η Μέθοδος Bootstrap	642

Κεφάλαιο 10. Συσταδοποίηση (Clustering) 643

10.1. Βασικές Έννοιες Συσταδοποίησης	643
10.2. Χαρακτηριστικά Συστάδων	644
10.3. Αλγόριθμοι Συσταδοποίησης	646
10.4. Ιεραρχικοί Αλγόριθμοι	649
10.4.1. Συσσωρευτική Ιεραρχική Συσταδοποίηση (Agglomerative Hierarchical Clustering)	650
10.4.2. Αλγόριθμος BIRCH	661
10.5. Αλγόριθμοι Διαμερισμού - Βασιζόμενοι στην Απόσταση Αλγόριθμοι Συσταδοποίησης (Partitional Clustering Algorithms)	663
10.5.1. Αλγόριθμος k-Means	665
10.5.2. Αλγόριθμος Global k-Means	680
10.5.3. Αλγόριθμος k-Medoids	681
10.5.4. Αλγόριθμος k-Medians	688
10.5.5. Αλγόριθμος Ευφυούς Συσταδοποίησης k-Means (Intelligent k-Means).....	690
10.5.6. Αλγόριθμος Σταθμισμένης Συσταδοποίησης k-Means (Weighted k-Means Clustering)	691
10.5.7. Αλγόριθμος CURE.....	692
10.6. Βασιζόμενοι στην Πυκνότητα Αλγόριθμοι Συσταδοποίησης.....	693
10.6.1. Αλγόριθμος DBSCAN.	693
10.7. Συσταδοποίηση με Περιορισμούς (Clustering with Constraints).....	696
10.8. Συσταδοποίηση με ημι-Επίβλεψη (Semisupervised Clustering)	702

10.9. Συσταδοποίηση Μεγάλων Δεδομένων	702
10.9.1. Κλιμακωτή Συσταδοποίηση (Scalable Clustering)	703
10.9.2. Αλγόριθμοι Συσταδοποίησης Μεγάλων Δεδομένων	705
10.10. Συλλογές/Ομάδες Μεθόδων Συσταδοποίησης (Ensemble Methods).....	712
10.11. Μέτρηση της Ποιότητας Συσταδοποίησης	717
10.11.1. Υπολογίζοντας των Αριθμό των Συστάδων	717
10.11.2. Συντελεστής Σκιαγράφησης (Silhouette Coefficient)	718
Κεφάλαιο 11. Κανόνες Συσχέτισης (Association Rules).....	723
11.1. Εισαγωγή και Βασικές Έννοιες	723
11.2. Διαδικασία Εξόρυξης Κανόνων Συσχέτισης	731
11.3. Αλγόριθμοι Ανακάλυψης Συχνών ή Μεγάλων Στοιχειοσυνόλων	735
11.3.1. Αλγόριθμος Apriori	737
11.3.2. Αλγόριθμος Δειγματοληψίας (Sampling)	740
11.3.3. Αλγόριθμος Διαμερισμού	742
11.3.4. Γενικευμένοι Κανόνες Συσχέτισης	743
11.3.5. Ποσοτικοί Κανόνες Σύνδεσης	744
11.3.6. Κανόνες Συσχέτισης (Correlation Rules)	745
11.4. Μέτρηση της Ποιότητας των Κανόνων Συσχέτισης	746
11.5. Εφαρμογές με Χρήση της Πλατφόρμας Λογισμικού Weka	752
Κεφάλαιο 12. Ανάλυση Ακραίων Τιμών ή Ανακάλυψη Ανωμαλιών	761
12.1. Μέθοδοι Εντοπισμού Ακραίων Τιμών	761
12.2. Στατιστικές Προσεγγίσεις	769
12.3. Προσεγγίσεις Βασιζόμενες στην Εγγύτητα (Proximity-Based Approaches)	772
12.4. Προσεγγίσεις Βασιζόμενες στην Κατηγοριοποίηση (Classification-Based Approaches).....	774
12.5. Προσεγγίσεις Βασιζόμενες στη Συσταδοποίηση (Clustering-Based Approaches)....	775
12.6. Ανίχνευση Ακραίων Τιμών Υψηλών Διαστάσεων (High-Dimensional Outlier Detection).....	777
12.7. Συλλογές/Ομάδες Μεθόδων για Ακραίες Τιμές (Outlier Ensembles)	777
12.8. Εφαρμογές με χρήση της Πλατφόρμας Λογισμικού Weka.....	778
Κεφάλαιο 13. Αναλυτική Κειμένου και Ανάλυση Συναισθημάτων.....	797
13.1. Εξόρυξη, Ανάλυση και Αναλυτική Κειμένου (Text Analysis & Analytics)	797
13.1.1. Συστατικά Κειμένου (Text Components)	802
13.1.2. Συντακτικό και Δομή	802
13.2. Τεχνικές και Αλγόριθμοι Εξόρυξης Κειμένου	804
13.2.1. Διαδικασία Εξόρυξης Κειμένου.....	805

13.2.2. Μεθοδολογία Κατηγοριοποίησης Κειμένου	806
13.2.3. Εξαγωγή Σταθμισμένων Χαρακτηριστικών Λέξεων (Feature Extraction)	810
13.3. Ανάλυση Συναισθήματος ή Εξόρυξη Γνώμης (Sentiment Analysis / Opinion Mining)..	817
13.3.1. Χαρακτηριστικά Ανάλυσης Συναισθημάτων	818
13.3.2. Ορισμός Γνώμης και Βασικές Έννοιες.....	821
13.4. Μοντέλα με Λανθάνουσες Μεταβλητές (Latent Variable Models)	828
13.4.1. Πιθανοτική Λανθάνουσα Σημασιολογική Ευρετηρίαση (Probabilistic Latent Semantic Indexing - pLSI)	830
13.4.2. Λανθάνουσα Ανάθεση Dirichlet (Latent Dirichlet Allocation - LDA)	831
13.5. Εφαρμογή με χρήση της Πλατφόρμας Λογισμικού Weka.....	839
Κεφάλαιο 14. Συστήματα Επιχειρηματικής Ευφυΐας.....	851
14.1. Συστήματα Επιχειρηματικής Ευφυΐας.....	851
14.2. Ανάπτυξη Συστημάτων Επιχειρηματικής Ευφυΐας.....	854
14.3. Αρχιτεκτονικές & Πλαίσια Επιχειρηματικής Ευφυΐας	856
14.4. Λογισμικό Επιχειρηματικής Ευφυΐας	857
Ορολογία	859
Βιβλιογραφία	867